

סמורת הש"ס

(א) ביק י: טו: (ב) ביק
ליג: (ג) (לפני מה: ביק
סה: (ד) (ויק: כג:
(ה) ומל ואל מלל בערין
ואל יל שרין ענין בערין
ערך ארס: (ו) (ג) יל
התקין: (ז) (טרס: טו:
(ח) ממונה ל: (י) (תוספתא
ביק פירש: (יא) (ויק: כג:
(יב) מילתא קדושה על:
(יג) (ויק: טו: מה: כג: ד"ה
אחר תוספות ממונה ט:
ד"ה ואלל לחבר וי
בארסית:)

תורה אור השלם

1. ואשי כי יכה כל נפש
אדם מות יוקח:
2. והקב"ה יהיה או הולם
הנולם יהיה יוקח כי
דבר פרה על אלהים
המורא אהבם מנרץ
ממרים והפרך מביט
עבדים להרדיף מן הרדף
אשר עזר י' אלהים
ללכת בה ובערת רוע
מקרב: רביס י: ג'
3. ואם שור נגח הוא
מחמל שלשם ורועד
בעליו ולא ישמרנו
והמית איש או אשה
השור יסקל וגם בעליו
יוקח: שבות כ: ט
4. אם יקום והתהלך
בחיץ על משערת ונקח
הקבה קר בשותו ירע
ורפא ירפא:

מוקף רש"י

בהורו עשרה בני אדם
כר פטורין: שאין ידוע על
די מן הנהג וביק: י' דעתי
זיה לן נפש אדם: כל
הנפש: וכן שאן מהה לל
הנפש ופטורים מהמית: (טו)
(כז): וכל עדות שאי
אתה יכול להדימה לא
שמה עדות: דרממט
אחר (דכ"ס יט) ורדשו
הסופים היטב וזהו ענין
שקר בעני ונו ועשימו לו
לאמר וחס לפשות ונו
עדות אשה יוכל לקיים כה
מרת אשה היא עדות וזו
לא (ל' פסחים: י: ג' ג' ג'
ל' כ"א): בין שיבוי הוא
עומד: וכל שיהיה הנפש
אלה האדם וביק: כג:
לפיכך מביש בסויה:
דסה ליה שאלו הנה
בסוף: שהיטב משה הוא
ולא נורס: (טו): נחש
בסקילה: מדין שור הנהג
אדם דכתיב השור יסקל
(טו): שרגלים לרבר:
שלא מחמת הנהג: הואיל
ועממל הילק ממה שיהיה
(תו: טו:).

הנשרפין פרק תשיעי סנהדרין

עת.

עין משפט
נר מצוה

בה א מ"י פ"ד מהל' רוח
הלכה: ו' סמג' לאון
קמג:
ב' ב מ"י פ"ד הלכה
ה:
ב' ג' ד מ"י פ"ד הלכה: ו'
ב' ד' ה מ"י פ"ד הלכה:
ב' ח' ז מ"י פ"ד הלכה:
א' ח' ט מ"י פ"ד הלכה:
עדות הלכה: ז'
ל' א' י' ב מ"י פ"ד הלכה:
מחנה הלכה: ז'
ל' ב מ"י פ"ד הלכה:
ל' ג מ"י פ"ד מהל' רוח
הלכה: ה':

בגומס כ"ד ארס. תימה אותו שעשאו גוסס אמאי פטור הא
רוב גוססין למיתה? ואמרין כ"ד ארס כ"ד ארס כ"ד ארס
הולטין כ"ד ארס כ"ד ארס כ"ד ארס כ"ד ארס כ"ד ארס
ומת מי לא מייחב והא נמי אמרו למיתה הוא י"ל דכיון שהקילה
עליו מורה שמוגשין אותו כדלמרינן
כמקור ואע"פ שאלמדיהו למיתה אין
הורגין כל זמן שהוא חי ויחמין נמי
לדומדין למיתה ומי אף על גב דרובא
מימי הלך כיון שכל אחר והרנו
פטור ומדע דהא אשכחן גוסס כ"ד
שמים דנחשב כמי לחייב את ההורג
אע"ג דרוב גוססין למיתה הלך אין
למיהו בגוסס כ"ד ארס אם נחשבו
כמי לפטור מי שעשאו גוסס:

מ"ד פ"ד ארס וכו'. אף
על גב דקראי קא דרשי
אזטרין ליה להני טעמי:
ההורג את הטרפה פטור. אפי'
למ"ד טריפה חיה דקפוי רבא
שימות כחלה זו ומדע חיה רבא
אית ליה טריפה חיה כפרק קמא
דמנורה (דף י"א: וסס) ומיהו נראה
דהאס גרסינן רבה נר פלוגמיה של
רב חסדא ועוד דנחמיה הפוסק
כפרק קמא דכטורות (דף ג' וסס:)
בפני בית דין חייב. כגון דלאוהו
כיום שדין על ראיסה דלא
לאוהו כגילוי גני עדות כדמסא
כהחול (ביק ד' ז' וסס) וכיון דכני
עדות בעינן עדות שאלה יוכל
אע"ג דכשילי פקד' ז' וי' (שם דף
מד): פטרינן לכני שמעון שור
שנתכין להרוג את זה והרג את זה
טעמא דכתיבתה בעליס כן מיתא
השור לא דמי דהתם הבעט שיה
לשניהם אבל הכא כדאס שייך לפטור
מטעם עדות שאי אמה יוכל להימה
וכשור לא שייך דאס החמו עדס
משלמים דמי שור טריפה לבעליס:
מגדף

ב"ד חייב שלא בפני ב"ד פטור בפני ב"ד חייב דכתיב: ובערת הרע מקרבך
שלא בפני ב"ד פטור דהויא לה עדות שאי אתה יכול להימה הא תו למה לי
היינו הך הרובע את הטרפה איצטריכא ליה מהו דתימא ליהוי כמאן
דמשמש מת וליפטר קמ"ל דמשום הנאה הוא והא אית ליה הנאה ואמר
רב אשי אמר אפילו עדי טריפה שהחמו אין נהרגין עדי טריפה שהחמו נהרגין
ואמר רבא שור טריפה שהרג חייב ושור של אדם טריפה שהרג פטור וגם
טעמא אמר קרא השור יסקל וגם בעליו יומת כל היכא דקרינא ביה וגם
בעליו יומת קרינא ביה השור יסקל וכל היכא דלא קרינא ביה וגם בעליו יומת
לא קרינא ביה השור יסקל רב אשי אמר אפילו שור טריפה נמי שהרג פטור
מאי טעמא כיון דאילו בעליס הוו פטורי שור נמי פטור: שיסה בו את הכלב
וכו': אמר רב אחא בר יעקב כשתמצא לומר לדברי ר' יהודה ארס נחש
בין שינוי הוא עומד לפיכך מביש בסויה ונחש פטור לדברי חכמים ארס:
נחש מעצמו הוא מקיא לפיכך נחש בסקילה. והמכיש פטור:
מתני' המכה את חבירו בין באבן בין באגרוף ואמרוהו למיתה והיקל
ממה שהיה ולאחר מכן הכבד ומת חייב ר' נחמיה אמר פטור שרגלים
לדבר: גמ' נתנו רבנן את זו דרש רבי נחמיה יאם יקום והתהלך בחוץ
על

עדים כדלמרינן לעיל שורו נמי לא מקטיל: כיון דאילו הו בעליס. טריפה דכומיה לא הו מקטיל שור טריפה נמי לא מקטיל דהא למיתה
בעליס הוקש: שיהי גריה: השיך. שאלח הנהג והולכו והשיך הנהג כגשורו: בין שינוי עומד. והרי הוא כחוקע ספין כגשורו
ללאו גריה הוא שרי כלל משחיתו כ"ד: מביש בסויה. כדן רולח: מעצמו מקיא. כגשיכמו וכשהשיכו זה עדין אין בו
כדי להמית לפיכך גרמא בעלמא הוא אף על פי שיועד שסופו להקיא מיהו לאו מנחמו מיית: לפיכך נחש טריפה. כדן שור
שהמית דכל בהמה ומיה כשור הן אלא שדבר הכמוז בהו: מתני' ואמרוהו למיסה. בית דין. אבל אמרוהו תחילה לחיים
אפילו לרנבן פטור דלקמן [ש"כ]: והיקל ממה שיהי. וזכורו ואמרוהו לחיים: שרגלים לדבר. שלא מת מחמת מכה זו שיהי היקל:
גמ'

אי ולא כמו סיוול לפסח. חפול מיד כנגדה ולא ללדקין: אלא כח
כחוש הוא. אינו כמו חוק אלא קלמ כמו יס כלאו והאי דלא אולה
לעיל משום שכלה כח חוק הוריקה והאין מחרת לחרך אבל עדין
הולכת היא ממקלה כמו: הי"ג ר' יהודה בן כסירא אומר כזה אחר
זה האחרון חייב וכו': עד דאיכא כל
נפש. וכיון דמתחילה סיישו הראשונים
כבריגמו ליכא כולה נפש כמכח
האחרון: כל דהוא נפש. אפי' מקלה
ומיהו היכא דהכחו כבת אחת לא
קטלינן ללכהו דאיש כי יכה אחר
רממא ולא שנים שטכוהו: הכל
מודים כהורג את אדם טריפה.
כגון נקב הושט או קרוס המוח:
שחול פטור. מדלל אפילו היה
שעט מיהו כיון דניכריס חמית
סימנין מוחו גכרל קטילה חשיב ליה:
גנוסם כ"ד שמים. וכל אחר והרנו
הכל מודים שחייב דלא איתעביד היה
מעשה כרישא והרי הוא כמי: גנוסם
כ"ד ארס. כגון זה שקרוב למות
מחמת המכות אלא לא עשאוהו
הראשונים טריפה: מחמיה סמנין.
כימן חיותא: כל נפש להביא וכו'.
דמשמע כל דהוא נפש: שחול חייב.
האחרון: וכערס רע. והרי ראוהו
רולח: שלא בפני ב"ד. ואמה כח
לחייבו על פי עדים פטור דאין עדותן
עדות דהיא עדות שאי אמה יוכל
להימה לקיים כה דין הומה שאס
החמו אין נהרגין דגכרל קטילה כנו
למיקטיל: אס הטרפה. ארס טריפה
ורכשו חבירו כמשכב וכו': מ"כ.

דהא איכא הנאה: כמאן דמשמש
מה. רובע את המה: והא אים
ליה הנאה. אבל רובע את המה
ליכא הנאה שערב תמימותו ולחלחלומו
ולנטין: עדי טריפה. שהן עממן
טריפה: שחמו נהרגין. דכתיב
ובערת הרע מקרבך: לפי שאין
בזוממי וזומין. כדן זוממי וזומין.
אוחס שהיחוס ואמרו להס כזומה
שעה עמנו היחוס אס היו כאלו שנים
אחרים וזומין אוחס לומר היאך
אחס זומינן את אלו והרי אחס עמנו
היחוס כמקום פלוני אין הזומינן
שנמלחו עכשו וזומין נהרגין משום
דגכרל קטילה כנו למיקטיל הלכך
כי לא אחזמו נמי לא מקטילי הן
טריפה אפומייהו דהוה ליה עדות
שאי אמה יוכל להימה ולא מקטילי.
להימה מקטילי: זוממי וזומין.
הזומינן את הראשונים כשהן נעשו
וזומין הו להו זומינן של זומינן
קמאי. כל עדות זומס קרו זוממי של
נדון כדלמרינן זוממי כהן כהן כאלו
הן הנחנקין (לקמן דף טז:): וגם בעליו
יופס. כנו כמיתת בעליס (כשההדין
דף ג') כן מיתת השור. ולהא מילמא
נמי מקטינן להו דכיון דאילו קטיל
מריה שלא כ"ד לא מקטיל על פי

עדים כדלמרינן לעיל שורו נמי לא מקטיל: כיון דאילו הו בעליס. טריפה דכומיה לא הו מקטיל שור טריפה נמי לא מקטיל דהא למיתה
בעליס הוקש: שיהי גריה: השיך. שאלח הנהג והולכו והשיך הנהג כגשורו: בין שינוי עומד. והרי הוא כחוקע ספין כגשורו
ללאו גריה הוא שרי כלל משחיתו כ"ד: מביש בסויה. כדן רולח: מעצמו מקיא. כגשיכמו וכשהשיכו זה עדין אין בו
כדי להמית לפיכך גרמא בעלמא הוא אף על פי שיועד שסופו להקיא מיהו לאו מנחמו מיית: לפיכך נחש טריפה. כדן שור
שהמית דכל בהמה ומיה כשור הן אלא שדבר הכמוז בהו: מתני' ואמרוהו למיסה. בית דין. אבל אמרוהו תחילה לחיים
אפילו לרנבן פטור דלקמן [ש"כ]: והיקל ממה שיהי. וזכורו ואמרוהו לחיים: שרגלים לדבר. שלא מת מחמת מכה זו שיהי היקל:
גמ'